

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Cautela Confessarii Pro Foro Sacramentali Occasione
Decretorum S. M. Alex. VII. Innoc. XI. Et Alexandri VIII. ...**

Matthaeucci, Augustín

Francofurti Ad Moenum, 1711

Cap. XXVIII. Dispositio sacrificantis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40684

Altare privilegiatum, idèd hìc ea refero.
Petebatur itaque

Primò: *An absentibus Religiosis, ex causa prædicationis, tempore Quadragesime, & Adventus, vel, quando occasione Festivitatum, vel funerum, aut similibus, à Superioribus ad celebrandum alibi transmittuntur, Indulgentia concessa, cum certo numero Missarum, qui ob dictas causas adimpleri non potest, prorsus cessent, vel pro eò tempore, quo dictus numerus Missarum non fuerit adimpletus, sint suspensa, vel potius remaneant in suo robore?*

Secundò; *An idem sit statuendum, deficiente præfixo numero Missarum, ob infirmitatem Sacerdotum, tam Regularium, quàm Secularium?*

Tertiò, *An pariter idem sit statuendum, deficiente prædicto numero Missarum, ob absentiam ab Ecclesiis Secularibus Canonicorum, & Sacerdotum per aliquot dies, & menses?*

Horum dubiorum resolutionem Summus Pontifex remisit Sacræ Congregationi Concilii, quæ anno 1701. 30. Julii respondit.

Ad primùm. *Quoad primam partem, pro tempore Adventus, & Quadragesime remanere suspensas, non autem in reliquis, dummodo raro contingat.*

Ad secundùm: *Non remanere suspensas.*

Ad tertium: *Provisum in primo.*

CAPUT XXVIII.

Prop. XXXVIII. & XXXIX.
ab Alex. VII. &c.

Dispositio Sacrificantis.

1. PROP. 38. *Mandatum Trid. factum Sacerdoti sacrificanti ex necessitate, cum peccato mortali, confitendi quamprimum, est consilium, non præceptum.*

PROP. 39. *Illæ particula quamprimum intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur.*

Est certum, solos Sacerdotes posse sacrificare; verùm, ut licitè sacrificium offerant, necesse est, ut immunes sint ab omni culpa mortali; sicut enim Confessio Sacramentalis, est Communioni præmittenda ab iis, qui peccati mortalis se eos agnoscant, quævis sibi contriti videantur, ita à fortiori debet à Sacerdotibus celebrationi præmitti, si se mortaliter deliquisse cognoverint, ut expressè Trid. sess. 13. cap. 7. de Eurb.

Et quia plures negarunt in Concilio esse præceptum, ut confiteatur quamprimum, qui, urgente necessitate, non habens copiam Confessoris, inconfessus celebrat, Alex. præfatas prop. damnavit; occasione quarum brevi calamo quosdam casus referam super dispositione, ex parte animæ requisita in Sacerdote Sacrificante.

2. *Quæritur, an præceptum de præmittenda Confessione, Sacrificio, & Communioni sit divinum, an Ecclesiasticum.*

Resp. Divinum, idque DD. colligunt ex textu Trid. loco cit. Ecclesiastica confitendo

suetudo declarat probationem necessariam esse, &c. ut nullus sibi confusus mortalis peccati, quantumvis contritus videatur, absque praemissa Sacramentali Confessione, ad Sacram Eucharistiam accedere debeat; ubi non refundit praecipuum in consuetudinem Ecclesiasticam, tamquam in causam, sed ex illa consuetudine arguit praecipuum, aliàs positum: nec aliud potius, quàm divinum: hinc gravatus mortali, priusquam celebret, per se tenetur confiteri; dicitur per se, quia per accidens, si copiam confessoris non habet, & debet de necessitate celebrare, poterit, praetermissa confessione, celebrare, praemissa tamen contritione perfecta, & cum onere quamprimum confitendi, ut ibid. Trid.

3. Quæritur, quando Sacerdos censeatur habere necessitatem celebrandi?

Resp. Cùm ei ex officio celebrare incumbit, ut Parocho, diebus festis, & Dominicis, si alium nequeat de facili substituere, & ex non celebratione aliquod grave scandalum, damnum, aut infamiae periculum, arbitrio prudentis viri, imminet.

4. Quæritur, quando ex necessitate celebrandi censeatur deesse copia Confessoris?

Resp. eùm nullus est praesens Sacerdos approbatus cum jurisdictione; item, eùm est praesens, sed non vult eum absolvere; item, eùm est tantùm distans, ut ad eum non possit accedere sine magna difficultate salutis, & incommodo honoris, & famæ: in quo consideranda est qualitas, & circumstantia itineris, personæ, & temporis: super quo nullus in iudicio sit laxus.

Matthæucci Cautela Confessi.

5. Quæritur, an, urgente necessitate celebrandi, Sacerdos, qui occulta excommunicatione reservata est ligatus, debeat confiteri, si Confessarius careat facultate absolvendi à prefata censura?

Resp. Affirmativè, Poncius Theol. disp. 45. qu. 14. num. 112. Bonac. de poenit. disp. 5. qu. 7. punc. 5. § 3. num. 8. ratio est, quia verè habet conscientiam peccati mortalis, ergo debet implere praecipuum de praemittenda Confessione celebrationi, & confiteri peccata illi Sacerdoti, ut ab eis, quibus est annexa censura, indirectam absolutionem, & ab aliis directam obtineat; cum onere postea presentandi se Superiori, ut directè à peccatis, & censura absolvatur, vide Champion. cap. 21. num. 3. instr. par. prima, & nos lib. 2. cap. 36.

6. Sed quæritur, an celebrando fiat irregularis?

Resp. Negativè, ratio est, quia, licèt ligatus majori excommunicatione, suspensione ab Ordine, aut interdictione, etiam si occultus sit, & toleratus, irregularitatem incurrat, si actum Ordinis sacri exerceat, ut constat ex cap. cum æterni, de sent. & re judicata, & cap. 15, cui de sen. excom. in 6., tamen DD apud Layman. de censur. lib. 1. tract. 1. par. 5. cap. 3. num. 4. & Bonac. ibid. disp. 7. quæst. 3. punc. 5. proposit. 1. num. 1. ad hanc irregularitatem exigunt, ut Clericus exercendo ministerium mortaliter peccet. Irregularitas enim ex delicto, cum gravis pœna sit, non nisi ob grave peccatum incurritur; propterea cap. Apostolica de Cleric. excom. ministran. excusatur, nec irregularis efficitur, qui celebrat, & inculpabiliter ignorat se esse excommunicatum,

(D d)

catum,

catum, vel suspensum, quia ratione ignorantie ministrando non peccat; idem propter ipsam rationem dicendum de celebrante, urgente necessitate, sive celebret confessus, sive tantum contritus, dum Confessoris copia deest; nam excommunicatus privatur celebratione, & sumptione Sacramentorum ex præcepto Ecclesie, quæ in eo casu non videtur obligare cum tanto incommodo, ibidem Bonac. disp. 4. punc. 6. qu. ult. num. 8.

7. *Queritur, quomodo intelligendum est illud, quamprimum à Concilio præceptum?*

Resp. Sic, ut valde citò Sacerdos, finita Missa, si opportunè, & sine notabili incommodo possit, quærat Confessarium, & confiteatur; hoc est *quamprimum confiteri*, juxta significatum illius apud Calvinum Lexicon. Ex quo notabis, quod valde citò non dicitur confiteri, qui non vult confiteri ad minus infra duos, vel tres dies. *Campion. par. 2. cap. 34. num. 5.*

8. *Queritur, an, qui celebrat, vel suscipit Eucharistiam, non præmissa Confessione, dum Confessoris copiam habet, unum, aut duplex peccatum mortale committat?*

Resp. Si præceptum Confessionis tunc temporis per se obliget, tria peccata committit, alterum omissionis ex non impleto præcepto Confessionis, & duo commissionis, unum per indignam Eucharistie sumptionem, & aliud per sacrilegam celebrationem; si verò per accidens, & in ordinem solum ad Communionem, & celebrationem, duo posteriora solum committit; ratio est, quia, ubi unum est propter aliud, unum mor-

tale est, ex Bonac. de Eucharistia, disp. 4. qu. 6. punc. 1. nu. 33. & cap. 1. num. 3.

9. *Sed quid, si celebret ligatus majori excommunicatione?*

Resp. Tria committit, unum contra reverentiam debitam Eucharistie, aliud contra excellentiam ministerii, & alterum contra obedientiam Ecclesie; quæ excommunicatos repellit à participatione Sacramentorum: obligationes sunt distinctæ rationis, idè circumstantia in Confessione exprimenda. Bonac. ibid.

10. *Queritur, an sit mortale celebrare Missam, matutino non recitatio?*

Resp. Negativè. Suarez to. 2. de Relig. lib. 4. cap. 24. num. 6 & Bonac. de hoc. canon. disp. 1. qu. 3. punc. 4. prop. 2. num. 11. Sum. Leand. ver. hoc. can. num. 44. ratio est, quia Matutinum nullam connexionem habet cum Missa, nec recitatio matutini est dispositio per se animæ requisita ad Missam; nec mutatio res gravis, magis quàm recitare Primam ante Matutinum, & tamen recitans Primam ante Matutinum mortaliter non peccat, ut ibid. Bonac. & Suarez; ergo, nec mortaliter peccat, qui ante Matutinum Missam celebrat. Verùm, si id faciat sine justa causa, peccat venialiter, & si ex contemptu, mortaliter.

Nec ex Rubrica colligitur præceptum, quia, vel Rubrica solum admonet, quid sit faciendum, vel non est recepta cum tanta obligatione, unde, sicut ibi Rubrica consulit ante Missam esse aliquantulum orandum: sic consulit Matutinum esse celebrationi præmittendum; ut optime Suarez ibid. nu. 7. affirmans sententiam oppositam esse valde communem, & melius practicè esse illam sequi, verum

erum nostram securam, & in rigore veram esse ait.

11. Nota, Sacerdotem celebrantem sine notitia Rubricarum peccare mortaliter, quia exponit se periculo errandi in materia gravi. Inter quas distinguas, alias esse directivas simul, & præceptivas, & alias purè directivas, & sub consilio; illæ sunt, quæ notant, & præscribunt aliquid, quòd aliàs ex jure divino, vel Ecclesiastico, aut legitima consuetudine sub gravi obligatione præcipitur: ut sunt, quæ disponunt de integritate Sacrificii: quòd sit consecrandum in panetrico (qui inter Latinos azymus esse debet) in vino de vite: quòd aqua est vino miscenda: quòd cum debita intentione est proferenda forma consecrationis: quòd à Sacerdote jejuno celebrandum est, tali hora, cum lumine, Ara consecrata, cum Ministro, Missali, Calice, Patena, Corporali, Palla: de Canone integrè, & secretò celebrando: aliisque, de quibus in Rubricis Missalis. Istitis se non conformare, nisi inculpabilis inadvertentia, vel in quibusdam parvitas materiæ excuset, semper est mortale. Secus de purè directivis, & sub consilio, quæ præscribunt esse orandum ante, vel post Missam, ordinem Orationum, &c. Verùm, & istas cum scandalo, vel contemptu negligere, vel eis non uti, animo inducendi novum ritum, est mortale. *Lege Trid. sess. 22. in decret. de observ. in celebrat. Miss.*

CAPUT XXIX.

*Prop. XL. ab Alex. VII. &c.
Oscula, & tactus impudici.*

1. **P**ROP. 40. *Est probabilis opinio, qua dicit esse tantum veniale, osculum habitum ob delectationem carnalem, & sensibilem, qua ex osculo oritur, secluso periculo consensus ulterius, & pollutionis.*

2. Distinguunt DD. cum Bonac. de matrimonio qu. 4 punct. 10. num. 4 & Gobat. de matrim. tract. 10. cas. 17. num. 672. duplicem delectationem percipi posse ex osculis, & tactibus; unam, quæ dimanat in partibus honestis, labiis, & genis ex mollitie, temperamento, & proportione partium, quæ tanguntur osculando; alia, quæ oritur in partibus generationi destinatis cum commotione carnis titillantis adveneream turpitudinem, quando oscula exercentur inter personas diversi, & aliquando ejusdem sexus.

Hinc difficultas oritur, an Alex. utramque delectationem in suo decreto comprehendit?

Resp. Affirmativè, utraque enim sensibilis est, & carnalis, cum in carne, & in sensu per osculum excitetur; immò utraque ad pollutionem disponit: secunda magis propinquè, & proximè, quam natura instituit, ut medium ordinatum ad generationem, & copulam; prima autem remotiùs, & tamquam disponens ad secundam, formaliter libidinofam, & veneream; & ideo utraque est peccatum mortale, *vid. lib. 2. cap. 30. nu. 5.*

(D d) 2

In